

บทที่ 3

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

อุปกรณ์และเครื่องมือ

1. อุปกรณ์

- เครื่องวัดแรงตึงผ้า (Ring Tensiometer) รุ่น K6 ของบริษัท Kruss, ประเทศเยอรมัน
- เครื่องไฮเพอร์ฟอร์เมนซ์ลิกวิดクロมาตอกราฟี (High Performance Liquid Chromatography: HPLC) รุ่น Pro star ของบริษัท Varian, ประเทศสหรัฐอเมริกา
- คอลัมน์ C18- AR Cosmosil 5 μm , 120 °A ขนาด 4.6 x 150 มม. ของบริษัท Water
- กล้องจุลทรรศน์ชนิด 2 ตา (Biocular compound microscope) รุ่น BH-2 ของบริษัท Olympus, ประเทศญี่ปุ่น
- เครื่องปั่นเหวี่ยงความเร็วควบคุมอุณหภูมิ (High - performance centrifuge) รุ่น Avanti® J-30I ของบริษัท Beckman Coulter, ประเทศสหรัฐอเมริกา
- เครื่องปั่นเหวี่ยงความเร็วควบคุมอุณหภูมิ (centrifuge) รุ่น KUBOTA 3700 ของบริษัท Kubota Corporation, ประเทศญี่ปุ่น
- เครื่องปั่นเหวี่ยงความเร็วควบคุมอุณหภูมิ (centrifuge) รุ่น KUBOTA 6500 ของบริษัท Kubota Corporation, ประเทศญี่ปุ่น
- เครื่องระเหยแห้งแบบสูญญากาศ (Rotary vacuum evaporator) รุ่น N-N ของบริษัท Eyela, ประเทศญี่ปุ่น
- เครื่องระเหยแห้งแบบสูญญากาศ (Centrifuge evaporator) รุ่น R-300 ของบริษัท BUCHI, ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- เครื่องระเหยแห้งแบบสูญญากาศ (Centrifuge evaporator) รุ่น eppendorf concentrator 5301 ของบริษัท Modotech ,ประเทศเยอรมัน
- เครื่องวัดค่าการดูดกลืนแสง (Spectrophotometer) รุ่น Spectronic 20 Genesys ของบริษัท Thermo Spectronic, ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ตู้นึ่งความดันไอกำเนิดแบบอัตโนมัติ (Autoclave) รุ่น SS-325 ของบริษัท Tomy, ประเทศญี่ปุ่น
- เครื่องเขย่าแบบควบคุมอุณหภูมิ (Incubator shaker) รุ่น Innova™ 4300 ของบริษัท New Brunswick Scientific, ประเทศสหรัฐอเมริกา

- ตู้อบ (Hot air oven) รุ่น UE 600 ของบริษัท Memmert, ประเทศเยอรมัน
- ตู้ปั่มเชื้อ (Incubator) รุ่น BE 800 ของบริษัท Memmert, ประเทศเยอรมัน
- เครื่องซั่งหยาบ รุ่น PG 2002-S ของบริษัท Metler Toledo, ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- เครื่องซั่งละเอียด รุ่น AG 285 ของบริษัท Metler Toledo, ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- เครื่องวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH meter) รุ่น Cyberscan 1000 ของบริษัท Eutech Cybernatics, ประเทศสิงคโปร์
- ตู้ปลดเชื้อ (Larminar flow cabinet) รุ่น 25 Manometer ของบริษัท Dwyer Instrument, ประเทศสหรัฐอเมริกา
- เครื่องผสมสาร (Vortex mixer) รุ่น K-550 GE ของบริษัท Scientific Industries, ประเทศสหรัฐอเมริกา
- เครื่องอุ่นสารละลาย (Dry-block heater) รุ่น TDB-120 ของบริษัท Biosan, ประเทศเกาหลี
- ไมโครพิเพ็ต (Micropipette) รุ่น P10, P20, P100, P200, P1000 และ P5000 ของบริษัท Gilson, ประเทศฝรั่งเศส
- Iatroskan MK-6s ของบริษัท Mitsubishi Kagaku Itron, ประเทศญี่ปุ่น
- Chromarod - S III ของบริษัท Mitsubishi Kagaku Itron, ประเทศญี่ปุ่น
- Chromarod holder ของบริษัท Mitsubishi Kagaku Itron, ประเทศญี่ปุ่น
- Microdispenser ของบริษัท The Drummond Scientific, ประเทศสหรัฐอเมริกา
- Spotting guide ของบริษัท Mitsubishi Kagaku Itron, ประเทศญี่ปุ่น
- Development tank ของบริษัท Mitsubishi Kagaku Itron, ประเทศญี่ปุ่น
- Pre-cut filter paper ขนาด 140x195 มม. ของบริษัท Mitsubishi Kagaku Itron, ประเทศญี่ปุ่น
- Chromarod dryer ของบริษัท Mitsubishi Kagaku Itron, ประเทศญี่ปุ่น

2. เคมีภัณฑ์

- สารสกัดจากเยื่อสต์ (yeast extract) ของบริษัท Difco Laboratories, ประเทศ
สหรัฐอเมริกา
- สารสกัดจากข้าวมอลต์ (Malt extract) ของบริษัท Difco Laboratories, ประเทศ
สหรัฐอเมริกา
- แบคโตเปปตัน (Bactopeptone) บริษัท Difco Laboratories, ประเทศสหรัฐอเมริกา
- กลูโคส ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- กาแลคโตส ของบริษัท Difco Laboratories, ประเทศสหรัฐอเมริกา
- น้ำตาลทราย (ซูครอส) ของบริษัทน้ำตาลทรายมิตรผล จำกัด
- แบคโตอะgar (Bacto agar) บริษัท Difco Laboratories, ประเทศสหรัฐอเมริกา
- ไทรอน เอ็กซ์-100 (Triton X-100) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- สารเคมีขัดคราบน้ำมันเคมเทค 307 (Chemtec 307 dispersant) ของกรม
วิทยาศาสตร์ทหารเรือ กองทัพเรือ ประเทศไทย
- น้ำมันดิบเมอร์บานชนิดเบา (Murban light crude-oil) จากบริษัทไทยอยส์จำกัด
ประเทศไทย
- น้ำมันถั่วเหลือง บริษัทมรกตอินดัสตรีส์ จำกัด ประเทศไทย
- น้ำมันปาล์ม บริษัทมรกตอินดัสตรีส์ จำกัด ประเทศไทย
- น้ำมันรำข้าว บริษัทอมราไชย จำกัด ประเทศไทย
- น้ำมันมะกอก บริษัทธอโยส เด อิบาร์รา เอส เอ ประเทศไทยเป็น
- น้ำมันดอกคำฝอย บริษัทเซชายาล เอช เอ กัวดาลาจารา ยาล ประเทศไทยเมกซิโก
- น้ำมันคานาโนลา บริษัทไชม์ดาร์บี้ เอดิเบิล โปรดักส์ ลิมิเต็ด ประเทศไทยสิงคโปร์
- น้ำมันงา ตรากล้ายไม้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเทศไทย
- น้ำมันเมล็ดฝ้าย บริษัทอุตสาหกรรมวิวัฒน์ จำกัด ประเทศไทย
- น้ำมันสลัด บริษัทอุตสาหกรรมวิวัฒน์ จำกัด ประเทศไทย
- น้ำมันโจจิบะ ประเทศไทย
- พาราฟินอย (Paraffin oil) ของบริษัท Carlo Erba, ประเทศอิตาลี
- โซเดียมคลอไรด์ (NaCl) ของบริษัท BDH Laboratory Supplies, ประเทศไทยอังกฤษ
- เมกนีเชียมชัลเฟต ($MgSO_4 \cdot 7H_2O$) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศ
เยอรมัน
- โปเตตส์เชียมไดไฮಡ clueenฟอสฟेट (KH_2PO_4) E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- โซเดียมไนเตรท ($NaNO_3$) ของบริษัท Ajax Finechem, ประเทศออสเตรเลีย

- โซเดียมอะซีเตท (CH_3COONa) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- ทริสมาเบส (Trisma base; Tris[hydroxymethyl] aminomethane)($\text{C}_4\text{H}_{11}\text{NO}_3$) ของบริษัท Sigma, ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- ทริสไฮโดรคลอไรต์ (Tris HCl) ของบริษัท Sigma, ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- คลอโรฟอร์ม (Chloroform) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- เมทานอล (Methanol) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- เอทานอล (Ethanol) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- เอิกเซน (Hexane) (C_6H_{14}) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- กรดไฮโดรคลอริกเข้มข้น (Concentration HCl) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- แอลfa-แนฟทอล (α -naphtol) ของบริษัท Fluka, ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- กรดอะซีติก (acetic acid) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- กรดซัลฟูริก (sulfuric acid) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- บเอนซีน (benzene) ของบริษัท J.T.Baker, ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- กรดบอริก (Boric acid) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- ไดดีเคน (Dodecane) ของบริษัท Acros Organics, ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- ไซโคเล็กเซน (Cyclohexane) ของบริษัท May & Baker, ประเทศอังกฤษ
- ไซลีน (Xylene) ของบริษัท Mallinckrodt Chemical Works, ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- เอกซ่าเดกเคน (n -hexadecane) ของบริษัท Acros Organics, ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- ฟีโนล (Phenol) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- SDS (Sodium dodecyl sulfate), ($\text{C}_{12}\text{H}_{25}\text{OSO}_3\text{Na}$) ของบริษัท Nacalai tesque, ประเทศญี่ปุ่น
- เอทิล อะซีเตต (Ethyl acetate) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- อะซีตอไนตริล (Acetonitrile) HPLC grade ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- น้ำ HPLC grade ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- กรดไตรฟลูอโรมะซีติก (Trifluoroacetic acid) HPLC grade ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- เยปเทน (Heptane) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน
- เอทิล ออยเลอเอท (Ethyl oleate) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน

- ไอโซโพร์พิล ไมรีสเตท (Isopropyl myristate) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศไทย
- ดีคานอล (Decanol) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศไทย
- ไอโอดีนชนิดเกล็ด ของบริษัท Univar, ประเทศไทย
- กระดาษกรองขนาด (Nylon membrane) ขนาด 47 มม. 0.45 ไมครอน ของบริษัท Whatman, ประเทศไทย
- กระดาษกรองขนาด (Cellulose acetate membrane) ขนาด 47 มม. 0.45 ไมครอน ของบริษัท Whatman, ประเทศไทย
- แผ่นซิลิกาเจล 60 ขนาด 20x20 ซม., หนา 0.2 มม. (TLC silica gel 60, 0.2mm.) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศไทย
- แผ่นซิลิกาเจล 60 ขนาด 20x20 ซม., หนา 2 มม. (PLC silica gel 60, 2mm.) ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศไทย

3. วิธีดำเนินการทดลอง

Pichia anomala สายพันธุ์ PY1 คัดแยกได้จากอาหารพื้นบ้าน (ข้าวหมาก) ที่ อำเภอ พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีลักษณะโคลนิกกลม ขอบเรียบ สีขาวครีม ผิวด้าน กลางโคลนีมีผิวย่น เล็กน้อย การข้อมสีติดแกรมบวก รูปร่างเชือยส์ต์เป็นทรงกลมรี ขนาดกว้าง 2.0 - 4.8 ไมครอน ยาว 2.6 - 5.2 ไมครอน มีการสร้างสปอร์ที่มีรูประดับลักษณะวง แม้เมื่อความสามารถในการผลิต สารลดแรงตึงผิวชีวภาพได้ดีบนอาหารเหลวกำหนดสูตรที่มีน้ำมันถั่วเหลืองเป็นแหล่งคาร์บอน โดย ให้ค่าการกระจายน้ำมันสูงสุด 63.64 ตารางเซนติเมตร และมีค่าแรงตึงผิวต่ำสุด 29-30 mN/m และให้ผลผลิตสารลดแรงตึงผิวชีวภาพ 0.26 กรัมต่อลิตร (อนัสดา เชียงอุทัย, 2549)

3.1 การหาองค์ประกอบของอาหารเลี้ยงเชื้อและภาวะที่เหมาะสมต่อการผลิต สารลดแรงตึงผิวชีวภาพโดย *Pichia anomala* สายพันธุ์ PY1

3.1.1 การหาชนิดของแหล่งคาร์บอนที่ละลายน้ำร่วมกับน้ำมันถั่วเหลืองใน อัตราส่วน 1:1 ที่เหมาะสมต่อการผลิตสารลดแรงตึงผิวชีวภาพระดับขวดเช่นๆ

โดยเพาะเลี้ยงเชื้อในอาหารเหลวกำหนดสูตร (ปรับ pH 5.5) (อนัสดา เชียงอุทัย, 2549) ที่ได้ที่แล้วผ่านแหล่งคาร์บอนที่ละลายน้ำ ได้แก่ กลูโคส ฟูโกรส และกาแลคโทส โดยใช้ความ เข้มข้น 2 4 6 8 และ 10 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) ร่วมกับน้ำมันถั่วเหลือง 2 4 6 8 และ 10 เปอร์เซ็นต์ (ปริมาตรต่อปริมาตร) ในสัดส่วนความเข้มข้นทั้งน้ำตาลและน้ำมันถั่วเหลืองที่เท่ากัน หรือในอัตราส่วน 1:1 ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส เขย่าที่ความเร็ว 200 รอบต่อนาที เป็นเวลา 7 วัน และติดตามการเจริญของยีสต์โดยการหา้น้ำหนักเซลล์แห้ง ค่าความเป็นกรดด่าง และนำน้ำ เลี้ยงเชื้อมาทำการวัดค่าแรงตึงผิวด้วยเครื่องวัดค่าแรงตึงผิว (Ring tensiometer K6, Kruss, ประเทศเยอรมัน) และค่าการกระจายน้ำมันตามวิธีของ Morikawa และคณะ (1993) ในแต่ละ ชนิดของแหล่งคาร์บอน

การติดตามประสิทธิภาพในการผลิตสารลดแรงตึงผิวชีวภาพในระดับขวดเช่นๆ

1) การวัดค่าแรงตึงผิว

นำน้ำเลี้ยงเชื้อมาปั่นแยกเซลล์ออกโดยใช้เครื่องปั่นเหวี่ยงควบคุมอุณหภูมิ 4 องศา เซลเซียส ความเร็วรอบ 8,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 20 นาที จากนั้นนำส่วนน้ำใสมาวัดค่าแรงตึง ผิวโดยวิธี Du Nuoy ring method ด้วยเครื่องวัดค่าแรงตึงผิว (Ring tensiometer K6, Kruss, ประเทศเยอรมัน) แสดงหลักการและวิธีการใช้ในภาคผนวก ค

2) การวัดการกระจายตัวของน้ำมัน (Oil displacement test)

ตามวิธีของ Morikawa และคณะ, 1993

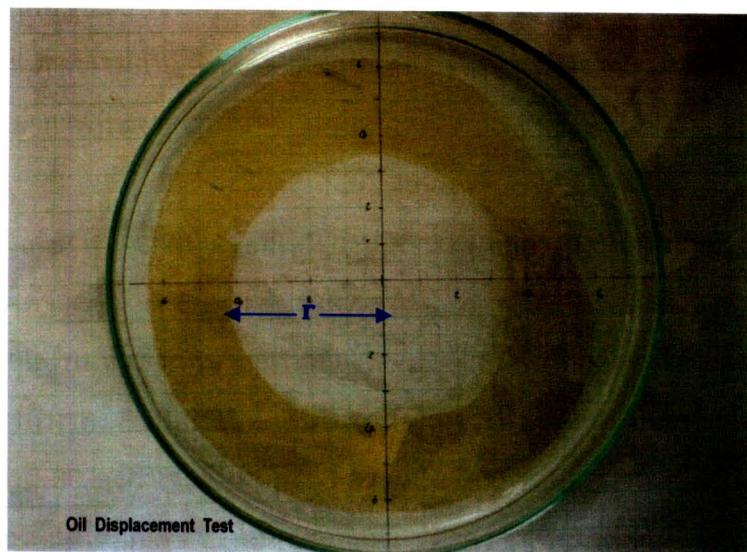
ตวงน้ำ 40 มิลลิลิตร ลงในจานเก็บขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 150 มิลลิเมตร ที่มีกราดเมตรอยู่เป็นมาตรวัดความกว้างของบริเวณใส (โดย 1 ช่องใหญ่ของกราฟมีค่าเท่ากับ 1 เซนติเมตร) หยดน้ำมันดิบ (crude oil) ปริมาณ 15 ไมโครลิตร ลงบนผิวน้ำของน้ำ จะเกิดเป็นแผ่นฟิล์มแผ่นทั่วผิวน้ำ จากนั้นหยดตัวอย่างที่เป็นส่วนน้ำใส หรือสารลดแรงตึงผิวเชิงภาพกึ่งบริสุทธิ์ที่ได้จากการถักดัด (crude extract) มาทำการเจือจากด้วย 50 มิลลิโมลาร์ของทริสไไฮดรอไรด์บัฟเฟอร์ ค่าความเป็นกรดเป็นด่างเท่ากับ 8 บริมาตรา 10 ไมโครลิตร ลงบนแผ่นฟิล์มของน้ำมันดิบ สังเกตบริเวณใสของการกระจายตัวของน้ำมันดิบดังรูปที่ 3.1 และคำนวนหาพื้นที่ของการกระจายน้ำมัน

$$\text{พื้นที่บริเวณใสของการกระจายน้ำมัน} = \pi r^2$$

เมื่อ r เท่ากับรัศมีความกว้างของบริเวณใส (เซนติเมตร)

กำหนด 1 ตารางเซนติเมตรของการกระจายตัวของน้ำมันมีค่าเท่ากับ 1 หน่วย

วิธีการวัดค่าการกระจายตัวของน้ำมันนี้จะใช้ได้กับสารที่มีความเข้มข้นอย่างน้อย $10 \mu\text{g}$ หรือ 10 nmol ขึ้นไป

รูปที่ 3.1 แสดงลักษณะการกระจายตัวของน้ำมัน (Morikawa และคณะ, 1993)

3) การวัดการเจริญของเชื้อด้วยการหาน้ำหนักเซลล์แห้ง

นำน้ำเลี้ยงเชื้อมากปั่นแยกเซลล์ออกโดยเครื่องปั่นหรือควบคุมอุณหภูมิที่ 4

องศาเซลเซียส ความเร็วrob 8,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 20 นาที ทำการล้างเซลล์ด้วยเชก薛น

และน้ำกัดลั่นตามลำดับ จากนั้นนำเซลล์ไปอบที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส แล้วนำไปซึ่งเพื่อหา น้ำหนักเซลล์แห้ง

3.1.2 การหาอัตราส่วนของน้ำมันถัวเหลืองต่อแหล่งสารบอนที่ละลายน้ำใน ระดับขวดเขย่า

แปรผันบرمามน้ำตาลที่เหมาะสมที่สุดจากข้อ 3.1.1 ในอัตราส่วนบرمามน้ำมัน ถัวเหลืองต่อน้ำตาลเป็น 1:2 1:3 1:6 1:9 2:1 3:1 6:1 และ 9:1 ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส เขย่า ที่ความเร็ว 200 รอบต่อนาที เป็นเวลา 7 วัน และติดตามการเจริญของยีสต์โดยการหนักเซลล์แห้ง ค่าความเป็นกรดด่าง และประสิทธิภาพของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพด้วยการวัดค่าแรงตึงผิวและค่าการกระจายน้ำมัน

3.1.3 การหาความเข้มข้นของสารสกัดยีสต์ที่เหมาะสมต่อการผลิตสารลดแรงตึงผิวชีวภาพในอาหารเหลวกำหนดสูตรที่ได้จากข้อ 3.1.2 ในระดับขวดเขย่า

แปรผันความเข้มข้นของสารสกัดยีสต์คือ 0.1 0.2 0.3 0.4 0.6 0.8 1.0 และ 1.2 เปอร์เซ็นต์ ในอาหารเหลวกำหนดสูตรที่ได้จากข้อ 3.1.2 แล้วทำการเลี้ยงที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส เขย่าที่ความเร็ว 200 รอบต่อนาที เป็นเวลา 7 วัน และติดตามการเจริญของยีสต์โดยการหนักเซลล์แห้ง ค่าความเป็นกรดด่าง และประสิทธิภาพของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพด้วยการวัดค่าแรงตึงผิวและค่าการกระจายน้ำมัน

3.1.4 การหาอายุหัวเชื้อที่เหมาะสมต่อการผลิตสารลดแรงตึงผิวชีวภาพในอาหารเหลวปรับปูรุสูตรที่ได้จากข้อ 3.1.3 ในระดับขวดเขย่า

โดยเตรียมหัวเชื้อในอาหารเหลว YM (pH 4.5) ที่อายุแตกต่างกัน คือ 8 12 16 18 20 และ 24 ชั่วโมง ปริมาตร 8 เปอร์เซ็นต์ เติมในอาหารเหลวปรับปูรุสูตรที่ได้จากข้อ 3.1.3 แล้วทำการเลี้ยงที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส เขย่าที่ความเร็ว 200 รอบต่อนาที เป็นเวลา 7 วัน และติดตามการเจริญของยีสต์โดยการหนักเซลล์แห้ง ค่าความเป็นกรดด่าง และประสิทธิภาพของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพด้วยการวัดค่าแรงตึงผิวและค่าการกระจายน้ำมัน

3.1.5 การหาค่าความเป็นกรดด่างเริ่มต้นของอาหารเหลวปรับปูรุสูตรที่ได้จาก ข้อ 3.1.3 ที่เหมาะสมต่อการผลิตสารลดแรงตึงผิวชีวภาพในระดับขวดเขย่า

โดยเติมหัวเชื้อที่มีอายุที่เหมาะสมตามข้อ 3.1.4 ในอาหารเหลวปรับปูรุสูตรที่ แปรผันค่าความเป็นกรดด่างเริ่มต้นเป็น 4.0 4.5 5.0 5.5 6.0 และ 6.5 แล้วทำการเลี้ยงที่อุณหภูมิ

30 องศาเซลเซียส เขย่าที่ความเร็ว 200 รอบต่อนาที เป็นเวลา 7 วัน และติดตามการเจริญของยีสต์โดยการหาน้ำหนักเซลล์แห้ง ค่าความเป็นกรดด่าง และประสิทธิภาพของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพด้วยการวัดค่าแรงตึงผิวและค่าการกระจายน้ำมัน

3.1.6 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการผลิตสารลดแรงตึงผิวชีวภาพ

โดยใช้อาหารเหลวปรับปูงสูตรที่เหมาะสมจากข้อ 3.1.5 ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส เขย่าที่ความเร็ว 200 รอบต่อนาที และติดตามการเจริญของยีสต์โดยการหาน้ำหนักเซลล์แห้ง ค่าความเป็นกรดด่าง และประสิทธิภาพของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพด้วยการวัดค่าแรงตึงผิวและค่าการกระจายน้ำมัน ทุก 24 ชั่วโมง เป็นเวลา 14 วัน

3.1.7 การติดตามการเจริญและการใช้แหล่งคาร์บอนของยีสต์

โดยเลี้ยงเชื้อในอาหารเหลวปรับปูงสูตรที่ได้จากข้อ 3.1.5 ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส เขย่าที่ความเร็ว 200 รอบต่อนาที ติดตามการเจริญและการใช้แหล่งคาร์บอนของยีสต์ทุก 24 ชั่วโมง เป็นเวลา 7 วัน โดยนำน้ำเลี้ยงเชื้อมาปั่นแยกเซลล์ออกโดยใช้เครื่องปั่นเหวี่ยงควบคุมอุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส ความเร็วรอบ 8,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 20 นาที นำตะกอนเซลล์มาหาน้ำหนักเซลล์แห้ง และนำน้ำเลี้ยงเชื้อส่วนใสมาสกัดด้วยคลอร์ฟอร์มต่อเมทานอลอัตราส่วน 3:1 (Matsumiya และคณะ, 2007) และนำน้ำเลี้ยงเชื้อส่วนใสซึ่งล่างมาตรฐานปริมาณน้ำตาลกลูโคสที่เปลี่ยนแปลงโดยวิธี phenol - sulfuric acid (Dubois และคณะ, 1956) และนำน้ำใสส่วนบันมารวจหาปริมาณน้ำมันถั่วเหลืองที่เปลี่ยนแปลงโดยวิธี Thin-layer chromatography-flame-ionization detection (TLC/FID) ทดสอบด้วยเครื่อง Iatroskan MK-6s (ของบริษัท Mitsubishi Kagaku Itron, ประเทศไทย) โดยใช้ Chromarod-S III ที่อิ่มตัวด้วยกรดบอริกเข้มข้น 3 เปอร์เซ็นต์ เป็นเฟสคงที่ และใช้สารละลายเบนซีนต่อคลอร์ฟอร์มต่อกรดอะซิติกในอัตราส่วน 50:20:0.7 เป็นเฟสเคลื่อนที่

3.2 การผลิตและสกัดสารลดแรงตึงผิวชีวภาพ

3.2.1 การผลิตสารลดแรงตึงผิวชีวภาพในระดับขนาดเขย่า

โดยเตรียมหัวเชื้อในอาหารเหลว YM จนมีอายุ 18 ชั่วโมง ถ่ายหัวเชื้อลงในอาหารเหลวปรับปูงสูตรที่เหมาะสมจากข้อ 3.1.5 ปริมาตร 50 มิลลิลิตร ในขวดแก้วทรงกระบอกขนาด 250 มิลลิลิตร นำไปปั่นที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส เขย่าที่ความเร็ว 200 รอบต่อนาที ตามระยะเวลาที่เหมาะสมจากข้อ 3.1.6

3.2.2 การสกัดแยกและตรวจสอบชนิดสารลดแรงตึงผิวชีวภาพ โดยนำน้ำเลี้ยง เรื่อจากข้อ 3.2.1 มาปั่นแยกเซลล์ออก ด้วยเครื่องปั่นเรียบควบคุมอุณหภูมิที่ 4 องศาเซลเซียส ความเร็วรอบ 8,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 20 นาที จากนั้นนำน้ำส่วนใหญ่ใส่มาสกัดด้วยเอทิลอะซีเตต ปริมาณ 1 เท่า นำส่วนล่างมาแยกสกัด 3 ครั้ง แล้วนำส่วนบนมาระเหยเอทิลอะซีเตตออกด้วย เครื่อง evaporator ภายใต้สภาวะสูญญากาศ จากนั้นนำสารสกัดที่ได้มาละลายด้วยเมทานอล และล้างด้วยเอกเซน 2 รอบ เพื่อกำจัดน้ำมันส่วนเกินออกไป (Kitamoto และคณะ, 1990; Thanomsub และคณะ, 2004) นำสารที่ได้มาทดสอบการกระจายน้ำมันและหนานหนากเซลล์แห้ง ของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพ จากนั้นตรวจสอบชนิดของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ได้เบื้องต้นด้วย วิธีโครมาโตกราฟี (Ito และ Inoue, 1982)

3.3 ลักษณะสมบัติทางชีวเคมีของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้

3.3.1 ค่าความเป็นกรดด่างที่เหมาะสมต่อการทำงานของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้

โดยนำสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่เตรียมได้จากข้อ 3.2.2 มาละลายด้วย 50 มิลลิเมตร อะซีเตทบัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างตั้งแต่ 2-6 และ 50 มิลลิเมตร ทริสไอกอคลอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างตั้งแต่ 7-12 ที่ความเข้มข้น 40 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร นำมาเจือจาง 100 เท่าด้วย 50 มิลลิเมตร อะซีเตทบัพเฟอร์และทริสไอกอคลอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่าง 2-12 แล้วนำมาวัดค่าการกระจายน้ำมันและค่าแรงตึงผิว (Sarubbo และคณะ, 2006) ในเวลา 24 ชั่วโมง

3.3.2 ผลของค่าความเป็นกรดด่างต่อความสามารถเสียรุของทำงานของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้

โดยนำสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่เตรียมได้จากข้อ 3.2.2 มาละลายด้วย 50 มิลลิเมตร อะซีเตทบัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างตั้งแต่ 2-6 และ 50 มิลลิเมตร ทริสไอกอคลอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างตั้งแต่ 7-12 ที่ความเข้มข้น 40 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร นำมาเจือจาง 100 เท่าด้วย 50 มิลลิเมตร อะซีเตทบัพเฟอร์และทริสไอกอคลอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่าง 2-12 แล้วนำมาวัดค่าการกระจายน้ำมันและค่าแรงตึงผิว ทุกๆ 10 วัน เป็นเวลา 30 วัน

3.3.3 ผลของอุณหภูมิต่อความเสถียรของทำงานของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้

โดยนำสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่เตรียมได้จากข้อ 3.2.2 มาละลายด้วย 50 มิลลิเมตร ทริสไอลครคลอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8 ที่ความเข้มข้น 40 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร บ่มที่อุณหภูมิ 60 และ 100 องศาเซลเซียส เก็บตัวอย่างทุก 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 15 ชั่วโมง และที่ 121 องศาเซลเซียส เก็บตัวอย่างทุก 15 นาที เป็นเวลา 5 รอบ นำมาวัดค่าการกระจายน้ำมันและค่าแรงตึงผิว โดยเจือจาง 100 เท่าด้วย 50 มิลลิเมตร ทริสไอลครคลอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8

3.3.4 ความเข้มข้นของโซเดียมคลอไรด์ที่เหมาะสมต่อการทำงานของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้

โดยนำสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่เตรียมได้จากข้อ 3.2.2 มาละลายด้วย 50 มิลลิเมตร ทริสไอลครคลอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8 ซึ่งแปรผันความเข้มข้นของโซเดียมคลอไรด์ตั้งแต่ 0.5-5 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) ที่ความเข้มข้น 40 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร และวัดมาทดสอบค่าการกระจายน้ำมัน และค่าแรงตึงผิวโดยเจือจาง 100 เท่าด้วย 50 มิลลิเมตร ทริสไอลครคลอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8 ซึ่งแปรผันความเข้มข้นของโซเดียมคลอไรด์ตั้งแต่ 0.5-5 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) เช่นกัน ในเวลา 24 ชั่วโมง

3.3.5 ผลของโซเดียมคลอไรด์ต่อความเสถียรของทำงานของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้

โดยนำสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่เตรียมได้จากข้อ 3.2.2 มาละลายด้วย 50 มิลลิเมตร ทริสไอลครคลอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8 ซึ่งแปรผันความเข้มข้นของโซเดียมคลอไรด์ตั้งแต่ 0.5-5 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) ที่ความเข้มข้น 40 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร เจือจาง 100 เท่าด้วย 50 มิลลิเมตร ทริสไอลครคลอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8 ซึ่งแปรผันความเข้มข้นของโซเดียมคลอไรด์ตั้งแต่ 0.5-5 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) เช่นกัน และวัดมาทดสอบค่าการกระจายน้ำมัน และค่าแรงตึงผิว ทุก 10 วันเป็นเวลา 30 วัน

3.3.6 วัดค่าดัชนีการเกิดอมลขัน (Emulsion Index)

โดยเบรย์บเทียบกับสารประกอบไฮดราร์บอนและน้ำมันชนิดต่างๆ เช่น เอกซ่าเดกเคน ไซโคลเอกเซน น้ำมันพาราฟิน (paraffin oil) น้ำมันปาล์ม น้ำมันสลัด น้ำมันดอกคำฝอย น้ำมันงา เป็นต้น โดยนำสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่เตรียมได้จากข้อ 3.2.2 มาละลายด้วย

50 มิลลิเมตร ทริสไไฮಡroclobอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8 ที่ความเข้มข้น 1 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ผสมกับสารประกอบไไฮಡrocarbอนและน้ำมันแต่ละชนิด ในอัตราส่วนสารลดแรงตึงผิวชีวภาพต่อสารประกอบไไฮಡrocarbอนหรือน้ำมันเท่ากับ 60:40 (โดยน้ำหนัก) นำไปปั่นให้ยังที่ความเร็ว 15,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 1 นาที แล้วเจือจาง 2 เท่าด้วย 50 มิลลิเมตร ทริสไไฮಡroclobอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8 นำมาวัดค่าดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 500 นาโนเมตรทันที เพื่อหาค่าการก่ออิมัลชัน และตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 3 5 และ 7 วัน จากนั้นดูดสารละลายส่วนล่างมาเจือจาง 2 เท่าด้วย 50 มิลลิเมตร ทริสไไฮಡroclobอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8 แล้ววัดค่าดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 500 นาโนเมตร เพื่อคำนวนเปอร์เซ็นความเสถียรในการก่ออิมัลชันหรือค่าดัชนีการเกิดอิมัลชัน (Shepherd และคณะ, 1995)

3.3.7 เปรียบเทียบค่าความเข้มข้นของการเกิดไมเซลล์ (Critical micelle concentration; CMC)

เปรียบเทียบค่าความเข้มข้นของการเกิดไมเซลล์ของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้กับสารลดแรงตึงผิวสังเคราะห์ เช่น เคมเทค 307 โซเดียมโดเดซิลแซลเฟต (sodium dodecyl sulfate; SDS) ไทรอน เอกซ์ 100 (TritonX-100) เป็นต้น โดยนำสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้กับสารลดแรงตึงผิวสังเคราะห์ มาเจือจางด้วย 50 มิลลิเมตร ทริสไไฮಡroclobอไรด์บัพเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8 ที่ความเข้มข้นต่างๆ มีหน่วยเป็น มิลลิกรัมต่อลิตร แล้ววัดค่าแรงตึงผิว หาค่าความเข้มข้นของการเกิดไมเซลล์ เยี่ยนกราฟระหว่างค่าแรงตึงผิวและความเข้มข้น ดังแสดงในรูปที่ 3.2 ตามวิธีของ Sheppard และ Mulligan (1987)

การหาค่า CMC ได้จากการคำนวนหาเส้นสัมผัส AB, BC และหาค่าจุดตัด B ด้วยสมการการทดแทนเชิงเส้น (Linear regression) เมื่อกำหนดให้

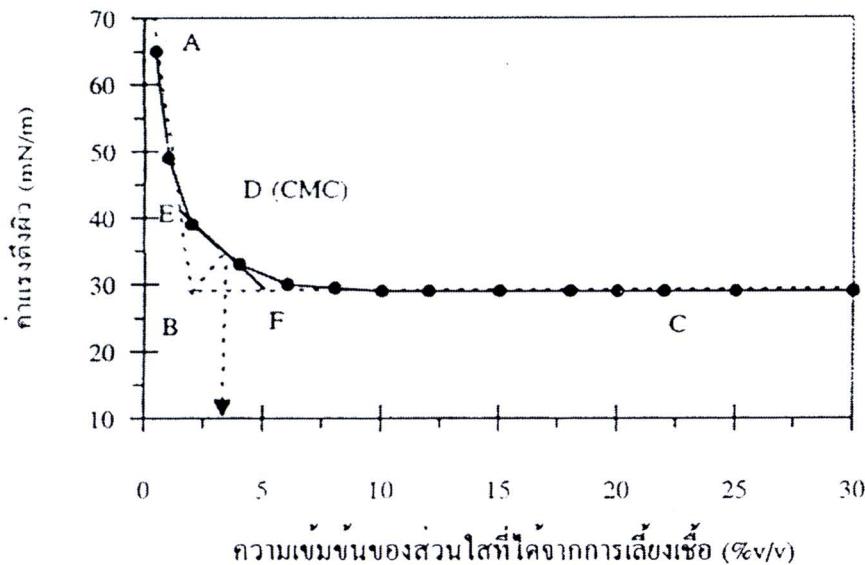
$$\text{เส้นสัมผัส AB : } y_1 = b_1 x_1 + a_1$$

$$\text{เส้นสัมผัส BC : } y_2 = b_2 x_2 + a_2$$

เมื่อเกิดจุดตัด B จะได้

$$\begin{aligned} b_1 x_1 + a_1 &= b_2 x_2 + a_2 && \text{เมื่อ } y_1 = y_2 \\ b_1 x_1 - b_2 x_2 &= a_2 - a_1 && \\ x(b_1 - b_2) &= a_2 - a_1 && \text{เมื่อ } x_1 = x_2 \\ x &= (a_2 - a_1)/(b_1 - b_2) \end{aligned}$$

เพราจะนั่น จุดตัด B เท่ากับ $(a_2 - a_1)/(b_1 - b_2)$

รูปที่ 3.2 วิธีการหาค่าความเข้มข้นของการเกิดไมเซลล์ โดยการวัดค่าแรงตึงผิวของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้

เมื่อลาดเส้นตรง BD ผ่านจุด B ให้ตั้งฉากกับเส้นสัมผัส EF ที่จุด D แล้วลากมาตัดแกน X ค่าที่ได้คือค่าความเข้มข้นของการเกิดไมเซลล์ [Critical Micelle Concentration (CMC)] และเมื่อลากมาตัดแกน Y ค่าที่ได้คือค่าแรงตึงผิว ณ จุดของการเกิดไมเซลล์ (γ_{CMC}) และความเข้มข้นสัมพัทธ์ของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพ (CMC^{-1}) คือส่วนกลับของค่าความเข้มข้นของการเกิดไมเซลล์ ($100/CMC$)

3.4 การทำบริสุทธิ์สารลดแรงตึงผิวชีวภาพด้วยวิธีโครมาโตกราฟี

3.4.1 การเติร์ยมสารลดแรงตึงผิวชีวภาพให้บริสุทธิ์บางส่วนด้วย analytical Thin-Layer Chromatography

โดยใช้เฟสคงที่เป็นแผ่นซิลิกาเจล 60 ของบริษัท E.Merk, Dramstadt, ประเทศเยอรมัน ขนาด 20×20 ซม. หนา 0.2 มม. และมีสารละลายน้ำยาคลอร์ฟอร์มต่อมethanol ต่อ น้ำ ในอัตราส่วน 65:25:4 เป็นเฟสเคลื่อนที่ นำสารลดแรงตึงผิวที่เติร์ยมได้จากข้อ 3.2.2 มาละลายด้วยเอทิลอะซีเตตที่ความเข้มข้น 10-20 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร มาจุดบนแผ่น TLC ปริมาตร 2 มิลลิลิตร และนำไปใส่ภาชนะปิดที่บรรจุเฟสเคลื่อนที่สูงประมาณ 1 เซนติเมตร ทึ่งไว้ประมาณ 1-2 ชั่วโมง จนเฟสเคลื่อนที่ไปเกือบสุดแผ่นหรือเหลือขอบประมาณ 0.5-1 เซนติเมตร จากนั้นนำแผ่น TLC ออกมาก็จะได้จุดแห้ง นำมาตรวจหากรดไขมันด้วยการนำไปอบด้วยไอกอิเดียนในภาชนะ

ปิดสนิท ทิ้งไว้ประมาณ 15-20 นาที เปิดภาชนะทำเครื่องหมายบริเวณที่เกิดสีน้ำตาลเข้ม และทิ้งข้ามคืนให้โคลอีดีนระเหยจนหมด

จากนั้นขุดซิลิกาเจล 60 บริเวณที่ทำเครื่องหมายไว้มาสกัดสารลดแรงตึงผิวชีวภาพด้วยเอทิลอะซีเตต เพื่อนำมาตรวจผลหากปรับไฮเดรตด้วยมอร์ส รีโฉนท์ โดยเจือจากสารลดแรงตึงผิวชีวภาพด้วยน้ำกลันที่ความเข้มข้นประมาณ 1-2 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ปริมาตร 1 มิลลิลิตร จากนั้นเติมมอร์ส รีโฉนท์ (แอลฟ่า-แणฟทอล 0.5 กรัม ละลายน้ำ 95% เอกานอลปริมาตร 10 มิลลิลิตร) จำนวน 2 หยด ผสมให้เข้ากันดี แล้วค่อยๆ เติมกรดซัลฟูริกเข้มข้นปริมาตร 0.5 มิลลิลิตร โดยห้ามเขย่าและตั้งทิ้งไว้สังเกตสีที่เกิดขึ้น ซึ่งถ้าผลเป็นบวกจะเกิดสีม่วงตระกลางระหว่างชั้นของสารละลายและชั้นของกรด (Koch และ Hanke, 1953) และวัดค่าการกระจายน้ำมันของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพบริสุทธิ์บางส่วนที่สกัดได้

3.4.2 การเตรียมสารลดแรงตึงผิวชีวภาพให้บริสุทธิ์บางส่วนด้วย preparative Thin-Layer Chromatography

โดยทำการทดลองตามวิธีในข้อ 3.4.1 แต่ใช้แผ่นซิลิกาเจล 60 ที่มีความหนา 2 มม. และใช้สารลดแรงตึงผิวชีวภาพละลายในเอทิลอะซีเตตที่ความเข้มข้น 10-20 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ปริมาตร 1 มิลลิลิตร จุดเป็นเส้นตรงบนแผ่น TLC โดยสูงจากขอบแผ่นซิลิกาเจล 60 ประมาณ 1.5 เซนติเมตร และสารบริสุทธิ์บางส่วน 1 ตัวอย่าง จะใช้แผ่น TLC 1 แผ่น สกัดแยกสารลดแรงตึงผิวออกจากซิลิกาเจล 60 ด้วยเอทิลอะซีเตต แล้วนำไประเหยแห้งโดยเครื่อง evaporator ระเหยแห้งภายใต้ภาวะสุญญากาศ ทดสอบการกระจายน้ำมัน เก็บสารบริสุทธิ์ที่สกัดได้นี้ ไปวิเคราะห์ด้วยวิธี High Performance Liquid Chromatography (HPLC) รุ่น Pro star ของบริษัท Varian, ประเทศสหรัฐอเมริกา และแมสสเปกโทรเมทรี (Liquid chromatography-mass spectrometry: LC-MS) เพื่อหาหน้างานกมลโนลกุลต่อไป

3.4.3 การวิเคราะห์สารบริสุทธิ์ด้วยเครื่องไฮเพอร์ฟอร์เมนซ์ลิควิดクロมาโตกราฟี (High Performance Liquid Chromatography: HPLC)

นำสารลดแรงตึงผิวชีวภาพบริสุทธิ์บางส่วนที่สกัดได้จากข้อ 3.4.2 มาละลายในสารละลายอะซีโตไนโตรท์ 100 % แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วย HPLC รุ่น Pro star ของบริษัท Varian, ประเทศสหรัฐอเมริกา ใช้คอลัมน์ C18- AR Cosmosil 5 μm , 120 °A ขนาด 4.6 x 150 มม. ของบริษัท Water มีลิเนียร์เกรดียนท์ 0-100% ของตัวทำละลาย B ใน A โดยตัวพาร์เซนต์ คือ 10% อะซีโตไนโตรท์ + 0.1% กรดไตรฟลูอโรมะซีติก (TFA) และตัวพาร์เซนต์ คือ 100% อะซีโตไนโตรท์ + 0.1% กรดไตรฟลูอโรมะซีติก (TFA) โดยมีปริมาณของลิเนียร์เกรดียนท์ดังนี้

เวลา (นาที)	% ของตัวพาร์ติคูล่า A	% ของตัวพาร์ติคูล่า B
0	70	30
5	30	70
20	10	90
35	0	100
45	0	100

ซึ่งมีอัตราการชะลอของตัวพาร์ติคูล่าเท่ากับ 0.5 มิลลิลิตรต่อนาที ตรวจผลด้วย UV-Detector ที่ความยาวคลื่น 210 นาโนเมตร

3.4.4 จากนั้นเก็บตัวอย่างแต่ละพิกัดที่ปราศจาก แล้วนำไปประเทยแห้งด้วยเครื่อง Centrifuge evaporator ละลายตัวอย่างที่เก็บได้ด้วย 50 มิลลิไมลาร์ ทริสไอก្ញออลอไรด์บัฟเฟอร์ ที่มีความเป็นกรดด่างเท่ากับ 8 และนำไปทดสอบบัติการกระจายน้ำมัน จากนั้นนำลำดับส่วนที่มีค่าการกระจายน้ำมันมากไปทดสอบด้วยวิธีแมสสเปกโตรเมทรี (Liquid chromatography-mass spectrometry: LC-MS) เพื่อหาหนักมูลโมเลกุลและวิธีนิวเคลียร์แมกнетิกเรโซโนนซ์ สเปกโตรสโคปี (Nuclear Magnetic Resonance Spectroscopy, NMR) เพื่อหาโครงสร้างทางเคมีของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้

3.5 วิเคราะห์โครงสร้างของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ผลิตได้

3.5.1 การวิเคราะห์หนักมูลโมเลกุลของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพด้วยวิธีแมสสเปกโตรเมทรี (Liquid chromatography-mass spectrometry: LC-MS)

นำสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ทำให้บริสุทธิ์ด้วยวิธี HPLC โดยเลือกลำดับส่วนตัวอย่าง ณ RT ที่มีค่าการกระจายน้ำมันมาก และมีปริมาณมากพอ นำวิเคราะห์ด้วยวิธี LC-MS ที่ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.5.2 การวิเคราะห์โครงสร้างทางเคมีของสารลดแรงตึงผิวชีวภาพด้วยวิธีนิวเคลียร์แมกเนติกเรโซโนนซ์สเปกโตรสโคปี (Nuclear Magnetic Resonance Spectroscopy, NMR)

นำสารลดแรงตึงผิวชีวภาพที่ทำให้บริสุทธิ์ด้วยวิธี HPLC โดยเลือกลำดับส่วนตัวอย่าง ณ RT ที่มีค่าการกระจายน้ำมันมาก และมีปริมาณมากพอ นำวิเคราะห์ $^1\text{H-NMR}$

ด้วยวิธี NMR โดยใช้เครื่อง Varience Model YH400 Spectrometer ที่ภาควิชาเคมี คณะ
วิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย